

SPIS TREŚCI

WSTĘP

Ewolucja edukacji przyrodniczej: od Arki Noego po Artykuł 13 Konwencji o różnorodności biologicznej	7
--	---

CZĘŚĆ I

Różnorodność biologiczna. Od koncepcji do Konwencji	17
--	----

- Wprowadzenie do społecznego obiegu pojęcia różnorodności biologicznej
- Przygotowania do opracowania **Konwencji** i zabiegi dyplomatyczne
- Konwencja o różnorodności biologicznej wchodzi w życie
- Struktura organizacyjna **Konwencji** i sposób działania
- Artykuł 13 – Miejsce edukacji i komunikacji w zaleceniach **Konwencji**
- Globalna Inicjatywa na rzecz Komunikacji, Edukacji i Świadomości Społecznej

CZĘŚĆ II

IUCN – Światowa Unia Ochrony Przyrody i jej rola w powstaniu i wdrażaniu Konwencji	35
---	----

- IUCN – Światowa Unia Ochrony Przyrody – historia powstania
- Cele i struktura międzynarodowej organizacji IUCN
- Miejsce IUCN w strukturze ONZ
- Countdown 2010 – Inicjatywa na rzecz różnorodności

CZĘŚĆ III

Edukacja w dziedzinie różnorodności biologicznej w praktyce edukacji formalnej	45
---	----

- Wybrane problemy edukacji dotyczącej różnorodności biologicznej w edukacji szkolnej
- Ujęcie różnorodności biologicznej w podstawach programowych i podręcznikach na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum
- Edukacja nieformalna wspomagająca edukację szkolną
- Organizacja edukacji formalnej w dziedzinie różnorodności w innych krajach
- Międzynarodowe programy ekologiczne dla szkół

CZĘŚĆ IV

Edukacja dla różnorodności biologicznej

na obszarach gospodarczo użytkowanych..... 57

- Edukacja na obszarach leśnych
- Edukacja na obszarach rolniczych
- Ochrona różnorodności genetycznej w rolnictwie – edukacyjna rola projektów GEF
- Edukacja na styku pola i lasu – łowiectwo i różnorodność biologiczna
- Edukacja ekologiczna w Siłach Zbrojnych w Polsce i innych krajach NATO
- Edukacja na obszarach morskich, wybrzeżach i wodach śródlądowych
- Budowanie społecznej aprobaty dla zachowania różnorodności krajobrazów

CZĘŚĆ V

Rola mediów w edukacji i komunikacji dla różnorodności biologicznej..... 77

- Wprowadzenie problemów ekologicznych do świadomości społecznej
- Różnorodność biologiczna w przekazie telewizyj
- Czasopisma naukowe i prasa ekologiczna
- Rola dziennikarza w kształtowaniu zbiorowej świadomości różnorodności biologicznej
- Prasa ogólnokrajowa i czasopisma kolorowe
- Rola prasy lokalnej
- Studium przypadku – strategia medialna IUCN
- Propozycja utworzenia kanału „TV Przyroda”

CZĘŚĆ VI

Rola przekazu wizualnego i emocjonalnego w edukacji

dla różnorodności biologicznej..... 93

- Teatr i jego rola w edukacji ekologicznej
- Film przyrodniczy w edukacji dla różnorodności biologicznej
- Film fabularny i literatura – miejsce wyobraźni i emocji w kształtowaniu postaw
- Niedocenione znaczenie popularyzacji
- Wartości etyczne wynikające z tradycji franciszkańskiej

CZĘŚĆ VII

Poznawanie różnorodności biologicznej *in situ* i *ex situ*..... 107

- Edukacja ekologiczna w parkach narodowych i krajobrazowych w świetle zaleceń V Światowego Kongresu Parków
- Rola muzeów przyrodniczych w edukacji dla różnorodności biologicznej
- Ekomuzea – ekspozycja w terenie
- Ogrody zoologiczne – poznawanie różnorodności fauny
- Edukacja dla różnorodności flory w ogrodach botanicznych

CZĘŚĆ VIII

Kształtowanie świadomości przez codzienne bodźce..... 125

- Rola powtarzalnych dat i specjalnych wydarzeń dedykowanych różnorodności biologicznej
- Światowy Dzień Różnorodności Biologicznej
- Dni poświęcone różnym konwencjom i obiektom przyrodniczym
- Zielone Tygodnie
- Dzień Ziemi
- Przygotowania do 2010 – Światowego Roku Różnorodności Biologicznej

CZĘŚĆ IX

Edukacja mimowolna – promocyjna rola przedmiotów codziennego użytku..... 135

- Kalendarze
- Znaczki, monety, karty oraz użyteczne drobiazgi
- Rola plakatu

CZĘŚĆ X

Gwiazdy masowej kultury – poszukiwanie wzorców zachowań 151

- Siła oddziaływania znanych osób
- Gwiazdy kina i estrady
- Zaangażowanie w ochronę przyrody koronowanych głów

CZĘŚĆ XI

Komunikacja społeczna i udział obywateli w ochronie różnorodności biologicznej..... 159

- Mobilizacja społecznego udziału w praktyce międzynarodowych organizacji
- Komunikacja społeczna – metody prowadzenia dialogu ze społeczeństwem
- Studia przypadków – sukcesy i porażki w ochronie przyrody

CZĘŚĆ XII

Rola komunikacji społecznej we wdrażaniu sieci Natura 2000..... 173

- Doświadczenia europejskie w komunikacji w trakcie tworzenia sieci Natura 2000
- Studium przypadku – wdrażanie sieci Natura 2000 we Francji
- Studium przypadku – doświadczenia Słowenii
- Studium przypadku – przykład z Wielkiej Brytanii: Wyspa Thanet
- Komunikacja społeczna we wdrażaniu sieci Natura 2000 w Polsce i krytyczny przegląd materiałów służących jej promocji

CZĘŚĆ XIII

Źródła finansowania edukacji i komunikacji dla różnorodności biologicznej 189

- Oczekiwanie Konwencji wobec wkładu finansowego państw-stron
- Mechanizm finansowy Konwencji – Fundusz na rzecz Globalnego Środowiska – GEF
- Krajowe źródła finansowania edukacji
- Polska specjalność: Fundusze ochrony środowiska i ich rola
- Finansowanie edukacji w Lasach Państwowych
- Sektor prywatny i finansowanie edukacji
- Fundusze europejskie i ich rola w finansowaniu Globalnej Inicjatywy CEPA
- Ocena potrzeb i efektywności wydatkowania

CZĘŚĆ XIV

Podsumowanie 201

- Stan edukacji ekologicznej w Polsce
- Wdrażanie zaleceń Globalnej Inicjatywy CEPA
- Związek z zaleceniami innych konwencji
oraz Dekadą ONZ Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju
- Edukacja i komunikacja dla różnorodności biologicznej w Polsce
na tle działań w innych krajach
- Propozycje usprawnień i pomysły na nowe kierunki działań

LITERATURA 219